

**Folketingets Social-,
Indenrigs- og Børneudvalg**

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2019 - 552

Doknr.
660499

Dato
19-02-2019

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 24. januar 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 264 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Spørgsmål nr. 264:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 3. januar 2019 fra Frederik Valdorf, jf. SOU alm. del – 125? Vil ministeren herunder forholde sig til udsagnet om, at visse kommuner bevidst trækker behandlingen af nogle socialsager i langdrag for at undgå politianmeldelse i de pågældende sager? Vil ministeren endelig redegøre for, hvad reglerne præcist er for politianmeldelse at kommuner og myndigheder ift. ulovlig sagsbehandling?”

Svar:

Frederik Valdorf Hansen retter i sin henvendelse kritik af kommunernes sagsbehandling på det sociale område og problematiserer konkret muligheden for politimæssig behandling af sager, hvor en borger oplever, at det tager lang tid endeligt at få afgjort en sag i kommunen om hjælp efter den sociale lovgivning.

Jeg forstår ikke henvendelsen sådan, at Frederik Valdorf Hansen mener, at kommuner trækker behandlingen af sager ud for at undgå en eventuel politianmeldelse, men at han finder, at det er utilfredsstillende og i nogle tilfælde muligvis strafbart, hvis en borger skal vente meget lang tid på en afgørelse.

Henvendelsen giver mig generelt anledning til at fremhæve følgende:

Om sagsbehandlingstiden i kommunerne på det sociale område følger det af § 3 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp hurtigst muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.

Klager over afgørelser på det sociale område kan indbringes for Ankestyrelsen i det omfang, det er fastsat i den sociale lovgivning.

Det administrative klagesystem på det sociale område har netop til formål at varetage borgernes retssikkerhed.

Ved sagernes behandling gælder såvel for kommunerene som for Ankestyrelsen, at sagerne behandles efter officialprincippet. Det vil sige, at det – i modsætning til i det civile domstolssystem – er myndigheden og ikke parten, der har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en afgørelse.

Med hensyn til sagsbehandlingstiden i klagesager gælder efter retssikkerhedslovens § 67, at klagefristen er 4 uger. Klagen skal sendes til den kommune, der har truffet afgørelsen. Kommunen skal herefter genvurdere sin afgørelse. Hvis kommunen fastholder sin afgørelse, skal sagen inden 4 uger efter modtagelsen af klagen sendes videre til Ankestyrelsen. Det er fastsat i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsens afgørelser kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over.

Som det nævnes i henvendelsen vil der kunne gå længere tid, før en borger får en endelig afgørelse, hvis Ankestyrelsen hjemviser en sag til fornyet behandling i kommunen, end hvis Ankestyrelsen, stadfæster, ophæver eller ændrer kommunens afgørelse. Det gælder ikke mindst, hvis borgeren finder grundlag for også at klage over den fornyede afgørelse.

Netop derfor er det med virkning fra 1. juli 2018 fastsat i retssikkerhedslovens § 3 a, at de sagsbehandlingsfrister, som kommunalbestyrelsen fastsætter for behandlingen af sager efter lov om social service, også skal gælde for afgørelser efter denne lov, der er hjemvist af Ankestyrelsen, og at fristen regnes fra modtagelsen af Ankestyrelsens afgørelse. Herved gøres det klart, at kommunalbestyrelsen skal behandle de hjemviste sager lige så hurtigt som nye sager.

For yderligere at sikre en hurtig behandling af afgørelser, som hjemvises af Ankestyrelsen, er der indført en særligt hurtig sagsbehandlingsprocedure i Ankestyrelsen for behandling af klager i sager efter serviceloven, hvor en tidligere afgørelse er blevet hjemvist. Hermed får borgeren og kommunalbestyrelsen i mindst 90 pct. af disse sager en afgørelse fra Ankestyrelsen senest otte uger efter, at Ankestyrelsen har modtaget klagen. Dette initiativ vil bidrage til at mindske den problemstilling, at borgere, som klager over en kommunal afgørelse, kan komme til at vente længe på den endelige afgørelse i deres sag i situationer, hvor Ankestyrelsen hjemviser en sag til fornyet behandling.

For så vidt angår reglerne for politianmeldelse af kommuner og myndigheder ift. ulovlig sagsbehandling kan jeg oplyse, at disse hører under justitsministeren. Jeg har derfor bedt Justitsministeriet om at bidrage til besvarelsen for så vidt angår dette spørgsmål.

Justitsministeriet har oplyst følgende:

”Justitsministeriet kan oplyse, at reglerne om strafansvar for juridiske personer (selskaber mv.) er reguleret i straffelovens kapitel 5.

Det følger af straffelovens § 25, at en juridisk person kan straffes med bøde, når dette er bestemt ved eller i medfør af lov.

Bestemmelsen omfatter også kommuner og statslige myndigheder, jf. straffelovens § 26, stk. 1.

Kommuner og statslige myndigheder kan dog alene straffes i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, der svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private, jf. straffelovens § 27, stk. 2.

§ 27, stk. 2, indebærer, at offentlige myndigheder ikke kan ifalde kollektivansvar i anledning af overtrædelser, der begås som led i myndighedsudøvelse, f.eks. ved udstedelse af en ulovlig tilladelse. I tilfælde af overtrædelser i forbindelse med myndighedsudøvelse vil der derfor alene blive spørgsmål om personligt strafansvar for de ansvarlige enkeltpersoner.

De nævnte bestemmelser blev indført i straffeloven ved lov nr. 474 af 12. juni 1996 om ændring af straffeloven (Strafansvar for juridiske personer). Loven bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar.

Spørgsmålet om offentlige myndigheders strafansvar er i betænkningen behandlet på s. 67-71. Om Straffelovrådets overvejelser fremgår i den forbindelse bl.a. følgende (jf. s. 70):

"Straffelovrådet har ingen principielle eller praktiske betænkeligheder ved lovregler om bødeansvar for statslige myndigheder og kommuner. Det må i hvert fald forekomme naturligt og ubetænkeligt, at der gælder et sådant ansvar på områder, hvor der påhviler offentlige myndigheder samme pligter som andre, og hvor der fra sådanne myndigheders side kan foretages handlinger og udvises forsømmelser, der ganske kan sidestilles med dem, der pådrager aktieselskaber, anpartsselskaber m.v. et bødeansvar. DSB bør f.eks. kunne ifalde ansvar ved transport af farligt gods på samme måde som et privat vognmandsselskab kan det.

Offentlige myndigheder bør imidlertid alene være strafs subjekt i det omfang, myndigheden optræder på en måde, der kan sammenlignes med en faktisk virksomhed, der udøves af en privatperson eller af et selskab, det vil sige i egenskab af driftsherre (bygherre, arbejdsgiver m.v.), således at der ikke kan ifaldes bødeansvar for overtrædelser, der begås i forbindelse med myndighedsudøvelse. Her bør der som hidtil alene være mulighed for personligt strafansvar, jf. f.eks. straffelovens kap. 16, (eller disciplinært ansvar) for de ansvarlige."

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at det følger af retsplejelovens § 742, at anmeldelse om formodede strafbare forhold skal indgives til politiet. Politiet iværksætter efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået."

Jeg kan henholde mig til Justitsministeriets svar vedrørende reglerne for politianmeldelse af kommuner og myndigheder

Med venlig hilsen
Mai Mercado